

Auteursrechten: ook voor u als bedrijfsleider een interessante optimalisatiemogelijkheid?

Inkomsten uit auteursrechten kunnen onderworpen zijn aan een gunstig (para)fiscaal regime. Waar de wet initieel geschreven was op maat van de kunstensector, ligt de toepassing ervan voor bepaalde andere professionals voor de hand (architecten, softwareontwikkelaars, grafisch ontwerpers, journalisten, ...).

Wanneer kunt ook u als bedrijfsleider van dit gunstregime gebruikmaken? Welke fiscale spelregels moet u dan respecteren?

Auteursrechten

Waarover gaat het?

Het Wetboek Inkomstenbelastingen voorziet onder bepaalde voorwaarden in een fiscaal gunstig regime voor de persoonlijke inkomsten uit de cessie of de concessie van auteursrechten. Deze inkomsten worden aangemerkt als roerende inkomsten tot een te indexerende bedrag van € 37.500 (€ 61.200 voor aj. 2020). Voor dergelijke inkomsten geldt bovendien een aantrekkelijk kostenforfait van 50% op de inkomstenschijf van € 0 tot € 16.320 en 25% op de inkomstenschijf van € 16.321 tot € 32.640.

Na toepassing van dat forfait zijn de inkomsten tot het bedrag van € 61.200 onderworpen aan een roerende voorheffing van 15%. Het bedrag van de inkomsten dat die drempel overschrijdt, wordt in beginsel aangemerkt als progressief belastbaar beroepsinkomen. Dit is evenwel geen automatisme (zie bv. [Cass., 10.11.2017, waar een regisseur auteursrechten ontving](#)).

Wie is auteur?

Initieel was het de bedoeling om de gunstregeling te beperken tot inkomsten verkregen binnen een artistiek kader. Deze beperking werd uiteindelijk niet weerhouden in de wet. Bijgevolg vallen alle "inkomsten verkregen uit de cessie of de concessie van auteursrechten en naburige rechten, alsook van de wettelijke en verplichte licenties, bedoeld in Boek XI van het Wetboek van economisch recht of in overeenkomstige bepalingen in het buitenlands recht" onder het toepassingsgebied. Kortom: als er auteursrecht is in de zin het WER, dan kan de fiscale regeling toegepast worden.

De fiscus heeft daarbij zelf via een circulaire aangegeven welke vragen hij van belang acht voor de toepassing van het regime ([Ci.RH. 231/631.675, 04.09.2014](#)): (i) Heeft de geleverde prestatie aanleiding gegeven tot de productie van een "werk van

letterkunde of kunst", of een zgn. beschermd werk? (ii) Zo ja, hebben de auteursrechten met betrekking tot dat werk het voorwerp uitgemaakt van een cessie of een concessie aan een derde ingevolge een (schriftelijk) contract? (iii) Wordt de vergoeding voor de voormelde cessie of concessie van auteursrechten duidelijk gespecificeerd in het contract?

Rulingcommissie

De 'beschermd werk'-voorwaarde betekent dat een bepaalde creatie moet voldoen aan vereisten van 'vormgeving' (een louter idee volstaat niet) en originaliteit ("de uitdrukking van de eigen intellectuele schepping"). Over het algemeen wordt de drempel hier niet te hoog gelegd, vanuit het idee van bescherming van de auteur. In de praktijk kan het gaan om tekeningen, modellen, powerpoint-presentaties, een plan, brochures, databanken, ...

Zoals hoger aangegeven, kunnen ook softwareprogramma's auteursrechtelijke bescherming genieten. Initieel toonde de fiscus zich hier weigerachtig, maar onder meer na tussenkomst van de minister van Financiën en de Dienst Voorafgaande Beslissingen (DVB) werd de weerstand opgeheven ([ruling nr. 2013.230, 10.09.2013](#)).

Bedrijfsleider als auteur

Wanneer mogelijk?

De auteursrechtenregeling kan ook door bedrijfsleiders toegepast worden, al dan niet in combinatie met een managementvennootschap.

De bedrijfsleider moet dan uiteraard wel 'auteur' zijn van een auteursrechtelijk beschermd werk (bv. een computerprogramma, een tekening of plan, een model, teksten, een powerpointpresentatie, ...) waarvan de auteursrechten aan de vennootschap ter beschikking gesteld worden. In het algemeen geldt immers dat de auteursrechten steeds in hoofde van

de auteur-natuurlijke persoon ontstaan. In ruil voor de overdracht ontvangt de bedrijfsleider een vergoeding vanwege de (management-)vennootschap.

De vraag is dan vooral in welke mate de aldus door de vennootschap verworven inkomsten ten titel van 'auteursrecht' kunnen doorstromen naar de bedrijfsleider. De Dienst Voorafgaande Beslissingen heeft een aantal beperkende voorwaarden in het leven geroepen, die erop gericht zijn 'redelijkheid' in het debat te slijpen en het 'at arm's length'-karakter van de auteursrechten te benadrukken.

Hoeveel auteursrecht?

De fiscus of de wetgever heeft geen algemene regels voorzien omtrent de percentages of bedragen die u als bedrijfsleider als auteursrecht kunt claimen. Dit is logisch, vermits een en ander zal afhangen van de aard en de waarde van het auteursrecht, de fase waarin het overgedragen wordt, de al dan niet bedongen exclusiviteit, de levensduur, de sector waarbinnen het gehanteerd wordt, ... Bovendien geeft de auteursrechtwetgeving de vrijheid aan partijen om onderling afspraken te maken over de wijze waarop het auteursrechtelijk werk geëxploiteerd zal worden.

De circulaire uit 2014 geeft wel aan dat de vergoeding voor de cessie of concessie duidelijk gespecificeerd moet worden in een contract, maar laat op zich de vrijheid aan de auteur.

Gelet op de grote variëteit aan situaties, verschillen de gehanteerde vergoedingsmechanismen dus van dossier tot dossier. Geregeld heeft de DVB aanvaard dat er gewerkt wordt met een percentage van de netto-omzet: bv. 12,5% voor een softwareontwikkelaar ([voorafg. besl. nr. 2018.0697 van 25.11.2018](#)), 10% voor 'hoogcreatieve werken' gerealiseerd door een bedrijfsleider-architect ([voorafg. besl. nr. 2018.0405 van 12.07.2018](#)).

Soms is een percentage in functie van totale verloning of van de tijdsbesteding eenvoudiger. Zo werd een percentage van 22,5% van de verloning al

aanvaard als vergoeding voor auteursrecht bij een bedrijfsleider-softwareontwikkelaar.

Omzetgerelateerd?

Voornamelijk bij een omzetgerelateerde vergoeding voegt de DVB een aantal beperkende voorwaarden toe. Ten eerste mogen de toegekende auteursrechten niet tot gevolg hebben dat de boekhoudkundige winst van de (operationele) vennootschap, na toekenning van de auteursrechtenvergoedingen, lager is dan 50 % van de boekhoudkundige winst vóór toekenning van die vergoedingen (evenwel met een minimumpercentage van – doorgaans – 5% van de netto-omzet dat wel als auteursrecht uitgekeerd kan worden).

Verder moet de bedrijfsleider minimaal de bezoldiging van € 45.000 toegekend krijgen ([art. 215, lid 3, 4° WIB 92](#)). Zo niet, wordt het percentage opnieuw tot een minimum van – doorgaans – 5% beperkt. Een lagere bezoldiging, die bv. gelijk zou zijn aan het belastbaar inkomen van de vennootschap, zou eveneens steeds leiden tot een (lager) minimumpercentage auteursrecht.

Indien de bedrijfsleider via een management-vennootschap actief is voor een operationele vennootschap, dan moet ten slotte bijkomende reductie van 50% toegepast worden ([voorafg. besl. nr. 2018.1196](#)).

Recenter stelt de DVB bovendien een bijkomende voorwaarde: als de bedrijfsleider uitsluitend voor zichzelf de toepassing van het regime auteursrechten vraagt, dan zou het nominale bedrag van dit auteursrecht maximaal tweemaal het (eventuele) auteursrecht van medewerkers mogen bedragen. De DVB werkt aan een standpunt over de vraag hoe deze voorwaarde concreet geïnterpreteerd en toegepast moet worden.

Gertjan Verachtert

Advocaat-vennoot Sansen International Tax Lawyers

ADVIEZEN

- Als u als bedrijfsleider het auteursrecht op auteursrechtelijk beschermde werken (plannen, software, teksten, powerpoints, ...) overdraagt aan uw vennootschap, dan kunt u het fiscale gunstregime voor auteursrechten genieten. U wordt dan binnen bepaalde grenzen tegen slechts 15% belast op de ontvangen vergoedingen, na aftrek van een kostenforfait dat oploopt tot 50%.
- Documenteer wel altijd de aard van de auteursrechtelijk beschermde werken en de hoogte van de vergoeding.
- Vooraf een ruling aanvragen geeft u zekerheid, maar houd er dan rekening mee dat de DVB (Rulingcommissie) beperkingen oplegt die niet in de wet staan. U mag dan niet meer dan de helft van de winst als auteursrechten opnemen. Als u geen loon van minimaal € 45.000 opneemt, dan beperkt de DVB de auteursrechten doorgaans ook tot 5% van de winst.